

پیغام زنده بودن!

نقد و بررسی کتاب «آب تا زانوی مترسک»
با حضور جمعی از شاعران مشهدی در حوزه هنری برگزار شد

محبوبه عظیم زاده

آخرین مجموعه شعر حیدر کاسبی، نامزد جایزه کتاب سال «الوند» و جایزه ادبی،ما»

بهانه نود و دومین جلسه نقد و بررسی کتاب حوزه هنری مشهد بود. دومین مجموعه شعر حیدر کاسبی با عنوان «آب تا زانوی مترسک، حالا به چاپ سوم رسیده است. در بخشی از کتاب می خوانیم: «غیب شدن/ در کلمات آن کتاب/ کار آسانی نبود/ از کجا معلوم چشمان روباهی در سرم روشن نیست؟/ که این همه گریختم با به تاریکی؟» خودش می گوید شاید کمی برای نقد و بررسی این اثر دیر شده باشد. چون چاپ کتاب در زمان اوج گیری کرونا اتفاق افتاد و مدتی هم دست حوزه هنری ماند. ضمن اینکه دور شدن از فضای کتاب و افتادن روی دور جدیدتری از احوالات، مسبب تردیدی می شود برای برپایی این نشست و البته اینکه طی همه این روزهای گذشته، یک مراسم رونمایی در چنانرا، یک مراسم رونمایی در مشهد و مراسم دیگری نیز در بوکتاب برگزار شده بود. به هر حال، این کتاب ۱۰۸ صفحه‌ای که بالغ بر ۸۵ شعر را در خود جای داده و به وسیله انتشارات نگاه روانه بازار شده است. در ششمین روز از شهریور ۱۴۰۱، دوستداران شعر و ادبیات را گرد یکدیگر جمع کرد تا از شعر و شاعری سخن بگویند و «آب تا زانوی مترسک».

محمدباقر کلاهی اهری شاعر پیشکسوت مشهد، عباس ساعی، زهرا گریز یا و مهدی رجبی، به میزبانی محمد کاظم کاظمی در این جلسه به نقد و بررسی اثر پرداختند.

«جهان بی تو روستای کوچکی است» اولین مجموعه شعر این شاعر چنارانی ساکن مشهد است که سال ۱۳۹۱ از سوی نشر «سخن گستر» مشهد منتشر شد. این کتاب نیز شامل اشعاری است که از سال ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۹ سروده شده است.

● شاعر شرح حال خود

مهدی رجبی، شاعر که پیش تر کتابش با عنوان «عاشقی روی پله هفتم» در همین محفل نقد شد، اولین فردی بود که در باب «آب تا زانوی مترسک» سخن گفت. او از این گفت که می توان این کتاب را شرح حالی از زندگی شاعر دانست و چنین استدلال کرد: «حدود ۵۲۰ فعل در این کتاب وجود دارد که شاید ۶۰ درصد از آن ها به طور مستقیم به اول شخص مرفد برمی گردد یا متعلقاتی است از متکلم وحده. به همین دلیل، می توان این گونه برداشت کرد که مجموعه شعر

حیدر کاسبی شرح حالی است از خود. او یا به تعبیر دیگر، حیدر کاسبی شاعر زندگی خود است. ما می توانیم زندگی شخصی او را در این شعرها بباییم.

● جای خالی شعر خیلی عاشقانه!

«یک زخم کوچک وسط سینه ام که چیزی نیست/ بزرگ می شوم فراموش می کنم، و آدمم/نبودی / رفتم، این ها بخش کوتاهی از اشعاری بود که رجبی در ادامه صحبت هایش آن ها را به عنوان نمونه هایی قرائت کرد از جملاتی متداول و روزمره که البته «به شعر خوب حیدر کاسبی کمکی نمی کند، او همچنین تسلط بر فرم و زبان، بازی زبانی خوب و انتخاب هوشمندانه کلمات را از دیگر ویژگی های در خور توجه شعر کاسبی دانست. رجبی در انتهای صحبت هایش نیز به این نکته اشاره کرد که جای اشعار عاشقانه در این مجموعه بسیار خالی است و آنچه از عشق در این کتاب دیده می شود، تنها رگه هایی عاشقانه است که می شد کامل تر و غنی تر باشد.

● ادامه جریان شعر آزاد مشهد

زهرا گریز یا دیگر شاعر و منتقدی بود که در این جمع حضور داشت و به قول خودش بعد از سال ها، «آب تا زانوی مترسک» این بهانه را دستش داد تا قدم به این محفل بگذارد. او از چاپ سوم دومین مجموعه شعر حیدر کاسبی به عنوان اتفاق مثبتی یاد کرد و آن را ادله ای دانست برای استقبال و دیده شدن آن، حتی با وجود تیراز تازه و پایین کتاب که فقط ۲۰۰ جلد است. گریز یا درباره این مجموعه شعر گفت: «گمان می کنم باید این کتاب را در ادامه کتاب قبلی شاعر دانست، البته با غنا و پختگی بیشتر. حیدر کاسبی با چاپ این کتاب آهسته و پیوسته حرکت رو به جلویی داشته است و این حرکت رو به جلورامی توان در تصاویر و زبان روان ترا مشاهده کرد، و او در ادامه گفت: «به نظر من اشعار کاسبی ادامه جریان شعر آزاد مشهد است. شاید نکته چالش برانگیزتری نسبت به قبل دیده نشود. اما قدم برداشتن در همین مسیر پیشین را هم می توان اتفاق مثبتی قلمداد کرد».

● هرچه کوتاه تر، کم ریسک تر

گریز یا به این نکته هم اشاره کرد: «بیشتر اشعار بر اساس یک کشف شاعرانه است و این بیشتر نیست. این در حالی است که کاسبی می تواند در آثار آینده خود از این فراتر برود. ضمن اینکه عمده شعرهای این مجموعه کوتاه است. در نتیجه چالش های پیش روی او کمتر است و شاعر ریسک کمتری راهم متقبل می شود. عواملی مثل پایبندی به زبان و فرم کلی شعر، در شعرهای بلند، بهتر و بیشتر و دقیق تر می تواند شاعر و

شعر را قضاوت کند».

گریاش زیاد به عناصر طبیعی و استفاده از آن ها در شعر، تصویرسازی به مثابه سکانس هایی از یک فیلم، استفاده از تکنیک شیء وارگی که کمتر در شعر شاعران به چشم می خورد، جولان حس نوستالژیک و پرسش های بلاغی در شعر که موجب افزایش عنصر عاطفه در اشعار می شود، استفاده از واژگان منحصر به فرد و مناسب و آشنازدایی در تصاویری که شاعر ارائه می دهد و در نهایت موجب بیشتر به دل نشستن و بیشتر در یاد ماندن می شود، از ویژگی های بارز دیگر شعر حیدر کاسبی بود که زهرا گریز یا با قرائت برخی اشعار این کتاب، به آن ها اشاره کرد.

● شعر، یک شعر قدرتمند

«کلاسیک یا سپید؟» عباس ساعی صحبت های خود را با یادآوری این جدل همیشگی شروع کرد و گفت: «اگر کلامی درصد اقعاع ما باشد و زبانی ارجاعی داشته باشد، به این معنا که سعی داشته باشد مخاطب را قانع کند، می توانیم بگوییم که ما با شعر طرف نیستیم و بر عکس، اگر کلامی بخواهد چیزی را به ما القا کند و مخاطب را با خود همدل و همراه کند، یعنی زبان، زبان هنر است. با در نظر گرفتن این نکته، می توانیم با قدرت بگوییم که ما با یک مجموعه شعر طرف هستیم».

● دیوانگی؛ پلی برای شعر و شاعری

عباس ساعی همچنین اضافه کرد: «یکی دیگر از ویژگی های موجود در شعر او وجود نوعی

گیجی، بی حواسی، منگی و دیوانگی است که البته دیوانگی را باید پل شاعری دانست. فاصله گذاری های خوب و رعایت حجم های شاعرانه به علاوه آشنازدایی هایی که باعث می شود زبان شعر از زبان معمول فاصله بگیرد نیز از ویژگی های مثبت این مجموعه است. هیچ کلمه غیرشاعرانه ای در اشعار کاسبی وجود ندارد و حتی استفاده از کلمات غیرایرانی و محاوره هم هیچ ضربه ای به شعر او نزده است».

او در بخش پایانی صحبت هایش از «مرگ» حاکم بر اشعار کاسبی یاد کرد و این عنصر را یکی از دل مشغولی ها و مسئله های شاعر دانست و گفت: «کتاب آب تا زانوی مترسک اتفاق خوبی است که مایه سربلندی شهر، استان و ادبیات ماست و قطعاً در حافظه ادبی مردم ما باقی خواهد ماند».

● ممارست، مطالعه و مذاقه کار خود را می کند

شاعر پیشکسوت مشهد، محمد باقر کلاهی اهری که خبر چاپ مجموعه شعر تازه او با عنوان «ای زیبارو خدا خیرت دهد» در این روزها نقل محافل ادبی است، برای حسن ختام این برنامه دقایقی کوتاه پشت تریبون رفت. او از سه عنصر ممارست، مطالعه و دقت زیاد به عنوان ویژگی هایی یاد کرد که می شود در حیدر کاسبی به چشم دید و البته عناصری که

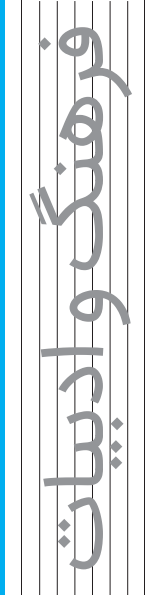
به شدت مفید و مؤثر هستند و کار را ثمر بخش می کند: «این ویژگی ها می رود در ناخودآگاه آدم و در نتیجه می شود جزئی از طبع و سرشت آدمی که البته

با بیشتر و بیشتر تمرین کردن تقویت می شود».

کلاهی اهری جدای از صحبت درباره این مجموعه شعر، ابراز امیدواری کرد که انگیزه های

بیشتری برای برپاشدن چنین محفل هایی شکل بگیرد تا

آمدن و گپ و گفت پیرامون شعر و ادبیات.

نقد

فرهنگی

کنشگر یا فعال فرهنگی؟!

جهان انسانی آکنده از واژگان و مفاهیم متکثر و گوناگون است. مفهوم سازی و پنداره سازی یکی از ویژگی های کوشش های انسانی است تا بدان جا که حتی در ساده ترین اقدامات وابسته به انسان، او می کوشد تا سپهر معنایی ویژه خویش را برای آن ایجاد کند. حال آنکه نسبت این مفاهیم ساخته شده با اهداف، فرایندها و کارکرد غایی و پایانی کوشش ها چیست؟ خود محل پرسش و ابهام جدی است. به زبان ساده باید گفت که مفاهیم ظاهراً نظری که برای توجیه و تفسیر کنش ها و فعالیت ها ارائه می شود اساساً چه اندازه الزامی، کاربردی و حتی منطقی است؟ دقت داشتن به این مسئله باعث شده است تا جامعه ما به دلیل ویژگی های هیجانی خویش به سوی واژه سازی، جعل مفاهیم یا قرار دادن پنداره های نظری در جایگاهی بی ارتباط یا شایسته حرکت کند.

وجود چنین رویکردهایی موجب می شود که جامعه به مرور زمان نسبت به بنیادها و مبانی نظری بی اعتماد شده و اگر توجهی نیز به این حوزه ها داشته باشد، سوبه ای تزیینی، سرسری و رونیایی داشته باشد. آشننگی ذهنی جامعه و تشتت فکری میان بخش های گوناگون نظام اجتماعی در رویارویی با انبوهی از مفاهیم که نسبت میان آن ها روشن نبوده یا در بنیاد خود بی معنا و ساختگی هستند، یکی دیگر از آسیب های این وضعیت است. افزون بر اینکه در درازمدت ممکن است این مفاهیم که در جایگاه واقعی خویش به کار گرفته نشده اند، در اثر کاربرد بسیار و بسامد معنایی کاذب، به تدریج اصالت یافته و معانی واقعی را نیز حذف یا غیر کاربردی کنند. مقصود رهبر معظم انقلاب از «دانش بنیاد» همین مسئله بایستگی توجه به مبانی آگاهی و ساختارهای دانش به معنای گسترده و معرفتی آن برای انجام هر کنشی است. به عبارت بهتر هیچ فعالیت و رفتاری نازمانی که شالوده ای برآمده از ساختارها، فرایندها و خروجی های دانش نداشته باشد، کارساز نخواهد بود. هر گونه اختلالی در این رویکرد دانش بنیان موجب می شود تا نتایج مورد انتظار از کوشش ها حاصل نشود. تکثر گسترده در مفهوم سازی، به کارگیری پنداره ها در جایگاه های نامناسب، دریافت نکردن نظری از اصطلاحات موجود یا بازساخته، مواردی است که با رویکرد «دانش بنیادی» در تناقض است. تحقق این شعار مهم با تقلیل میزان مفاهیم به ترازهای ساده انگارانه و روشنمندی در برخورد با مسائل محقق خواهد شد. «فعال فرهنگی» و «کنشگر فرهنگی» دو اصطلاح بسیار پرکاربرد در فضای فرهنگی ایران هستند. این واژگان به طور گسترده از سوی طیف های گوناگون اجتماعی استفاده می شوند، در حالی که بار معنایی و تفاوت آن ها هرگز روشن نیست و بر همین بنیاد کارکردهای راستین خویش را نمی یابند. چنانچه بی پرده تر بگوییم اندریافت «کنشگر فرهنگی» که نقشی بنیادین در کنش های نظام اجتماعی و تقویت سرمایه اجتماعی دارد، همواره در سایه مفهوم «فعال فرهنگی» همض شده و کارکرد اصیل خویش را نیافته است. آشکار است که تمایز داشتن میان این دو مفهوم و چه بسا به حاشیه راندن پنداره یا ارزش کنشگری فرهنگی، موجب می شود تا حتی مفهومی چون «فعال فرهنگی» نیز نتواند خروجی شایسته خویش را داشته باشد.

فعال فرهنگی فردی است که مهارت و توانایی برخورد از مظاهر و برونداهای فرهنگی را به شکلی ویژه دارد. این فرد به باری شایستگی، شناخت، تسلط و توانمندی در به کار بردن ابزارهای حوزه فرهنگی می تواند زمینه کارایی و نفوذ مظاهر فرهنگی را در جامعه تقویت کند. این بدان معنی است که فعال فرهنگی، به طوری طبیعی در ساخت مضامینی که به شکل گیری دستاوردهای فرهنگی منجر می شوند نقشی ندارد. به عنوان مثال یک فعال فرهنگی که در عرصه نشر فرهنگ کتاب خوانی فعالیت می کند، تنها به مدد شناخت دقیق خود از این بروندا فرهنگی زمینه دسترسی و گسترش و تأثیرگذاری این فرآورده را مهیا می کند.

ولی نباید فراموش کنیم که پیش از این گام، نیازمند اندیشه پردازی و مضمون سازی و جهت بخشی به برونداهای فرهنگی هستیم. این وظیفه بنیادین، پیچیده و غیرعام، بر عهده «کنشگران فرهنگی» است.

کنشگر فرهنگی کسی است که به کمک برخورداری از دانش میان رشته ای توجه به مبادی فلسفی مفاهیم، درک نشانه شناختی، هستی شناسی و دریافت درست مسئله، زمینه هدایت و کنار هم قرار گرفتن مؤلفه های فرهنگی، و سرانجام تولید مظاهر فرهنگی را فراهم می آورد. کنشگر فرهنگی مغزافزاری است که در راستای تعیین سیاست فرهنگی و سرانجام زمینه سازی ایجاد دگرگونی های اجتماعی حرکت می کند. کنشگر فرهنگی جهت را مشخص می کند و فعال فرهنگی در پرگاره آن سیاست عمل می کند. حال ببینید نیستی تمایز میان این دو گستره و به حاشیه رانده شدن پنداره کنشگری فرهنگی چه آسیب هایی را به همراه خواهد داشت؟

مزایده فروش و واگذاری ۷ قطعه زمین موجود در عرصه های متعلق به شهرداری مشهد مقدس

eco.mashhad.ir

معاونت اقتصادی شهرداری مشهد در نظر دارد در راستای تحقق اهداف توسعه شهری و ایجاد منابع درآمدی پایدار و با استفاده از توان بخش خصوصی، نسبت به فروش و واگذاری زمین های موجود در عرصه های متعلق به شهرداری مشهد مقدس مطابق جدول ذیل از طریق مزایده عمومی و به صورت مستقل به اشخاص حقیقی و حقوقی و طبق شرایط و مشخصات مندرج در اسناد مزایده اقدام نماید. لذا متقاضیانی که تمایل به شرکت در این مزایده را دارند جهت کسب اطلاعات بیشتر و دریافت اسناد مزایده به سامانه مناقصه و مزایده شهرداری مشهد، به نشانی **ETS.MASHHAD.IR** و یا سایت معاونت اقتصادی، شهرداری مشهد به نشانی **ECO.MASHHAD.IR** مراجعه فرمایند.

مشهد
جهان شهر
برکت و
کرامت

آخرین مهلت تحویل پاکت ها : ساعت ۱۵ روز پنجشنبه مورخ ۱۴۰۱ / ۰۶ / ۱۷

آدرس : خیابان دانشگاه - برج آلتون - طبقه ۱۸ - واحد ۴ - دبیرخانه معاونت اقتصادی شهرداری مشهد

ضمناً جهت پاسخگویی به هرگونه سوال و منظور هماهنگی از طریق شماره تلفن ۳۱۲۹۱۶۳۱ (مدیریت سرمایه گذاری و مشارکتها) اقدام فرمایند.

ردیف	نام زمین	آدرس	مترائ	برآورد ریالی
۱	عرصه بوستان	بلوار جاهد نیش خیابان بوستان ۲۹/۴	۱۳۹۶،۴	۴۰۶،۱۵۶،۰۰۰،۰۰۰ ریال
۲	عرصه حافظ ۲	حاشیه میدان حافظ	۶۳۱۴،۵۳	۸،۹۲۶۵۹،۰۰۰،۰۰۰ ریال
۳	عرصه بهارستان	بهارستان ۷	۸۰۷۹،۵۶	۱۹۱۶۵۴۷،۲۰۰،۰۰۰ ریال
۴	عرصه شهید چراغچی	بزرگراه شهید چراغچی بین شهید چراغچی ۴۷ و ۴۹	۲۷۰۹	۴۸۷۵۲۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال
۵	عرصه عامل ۲ (۵-۹)	نیش حر عاملی ۴	۸۵۵	۲۴۵۰۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال
۶	عرصه عامل ۳ (۶-۹)	نیش حر عاملی ۶	۱۰۰۹	۴۸۲،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال
۷	عرصه مجد ۲	تقاطع محور حر عاملی و شهید کریمی	۹۲۲۱	۳،۱۳۵۱۴۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال

مزایده عمومی املاک شهرداری

eco.mashhad.ir

معاونت اقتصادی شهرداری مشهد در نظر دارد اجاره یکساله املاک به شرح ذیل را از طریق مزایده عمومی به اشخاص حقیقی و حقوقی واگذار نماید. لذا جهت کسب اطلاعات بیشتر به سامانه مناقصه و مزایده شهرداری مشهد، به نشانی WWW.ETS.MASHHAD.IR و یا سایت معاونت اقتصادی شهرداری مشهد به نشانی WWW.ECO.MASHHAD.IR مراجعه فرمایید.

زمان دریافت اسناد از سایت: سه شنبه مورخ ۱۴۰۱ / ۰۶ / ۰۸

آخرین مهلت تحویل اسناد: ساعت ۱۵ روز پنج شنبه مورخ ۱۴۰۱ / ۰۶ / ۱۷

آدرس: خیابان دانشگاه - برج آلتون - طبقه ۱۸ - واحد ۲
دبیرخانه معاونت اقتصادی شهرداری مشهد

مشهد
جهان شهر
برکت و
کرامت

ضمناً جهت پاسخگویی به هرگونه سوال و بمنظور هماهنگی درخصوص بازدید از مکان های اعلامی از طریق مدیریت کل فرانده داری شهرداری مشهد (واحد املاک و مستغلات) با شماره تلفن ۵۱۳۱۴۹۱۳۴ (آقای علی اکبری) تماس حاصل فرمائید.

ردیف	آدرس	مساحت تقریبی	منبع اجاره های برابری سالانه	نوع بهره برداری
۱	خیابان ۱۷ شهریور - بین ۱۷ شهریور و ۱۶ ژانوری کوچک دلتاکنجیا)	۱۶۶۰۵ مترمربع	۱،۵۲،۰۰۰،۰۰۰ ریال	تجاری
۲	بلوار وکیل آباد - بلوار شهید باهنر بین باهنر ۳ و ۴ - داخل بوستان پریشان روبروی درب دانشگاه فردوسی	۱۰۸ مترمربع	۵۸۲،۰۰۰،۰۰۰ ریال	تجاری
۳	بلوار قرنی - نیش قرنی ۱۸ - (ملک املاک)	۴۰۰ متر مربع عرصه و ۳۳۸ متر مربع اعیان	۱۵۶۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال	تجاری
۴	حاشیه میدان حافظ - گاراژ قرانی سابق	۲۷۷۵ متر مربع عرصه و اعیان شامل دو باب مغازه تجاری به مساحت تقریبی: ۱۰۰ مترمربع سوله به متراژ ۲۳۴ مترمربع، انباری تجاری زیرزمین به مساحت ۴۴۴ متر مربع در داخل گاراژ	۳۳۶۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال	تجاری (پارکینگ)
۵	میدان ۱۷ شهریور پیاده روی شمع شمالی پروژه آسمان یکساندوچ فروش)	۲۱۰۷۸ متر مربع	۱،۰۸،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال	تجاری
۶	میدان ۱۷ شهریور پیاده روی شمع شمالی پروژه آسمان یکدرفه اپیترا فروش)	۵۲ متر مربع	۳،۶۸۴،۰۰۰،۰۰۰ ریال	تجاری
۷	میدان ۱۷ شهریور پیاده روی شمع شمالی پروژه آسمان یکدرفه آپبوه فروش)	۲۲۰۹ متر مربع	۲،۷۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال	تجاری